

SIKKERHETSDATBLAD

CITRUS-SPRAY

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	28.08.2009
Kjemikaliet navn	CITRUS-SPRAY
Synonymer	CITRUS RENS
Produktgruppe	Sitrusbasert løsemiddel til fjerning av fett, olje, tusj, lim, smuss, asfalt, flekker og etiketter
Kjemikaliet bruksområde	Lim, flekk og fettfjerner
Funksjon	Fjerning av klister og skomerker fra idrettsanlegg

Produsent

Firmanavn	Renholdsbutikken as
Besøksadresse	Schweigaardsgt.34 F
Postadresse	Schweigaardsgt.34 F
Postnr.	N-0191
Poststed	OSLO
Land	NORGE
Telefon	41 73 10 00
Telefaks	22 17 44 35
E-post	post@renholdsbutikken.no
Hjemmeside	http://www.renholdsbutikken.no
Kontaktperson	Christian Bonde
Nødtelefon	Giftinformasjonen, døgnåpen:22 59 13 00

2. Fareidentifikasjon

Klassifisering	Xi F+ N
Farebeskrivelse	HELSEFARE: Irriterer huden. Kan gi allergi ved hudkontakt. SIKKERHET: Ekstremt brannfarlig. MILJØFARE: Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
(R)-p-menta-1,8-dien	CAS-nr.: 5989-27-5 EC-nr.: 227-813-5	R10 Xi; R38, R43 N; R50/53	60 - 100 %
Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9	F+; R12	10 - 30 %
Butan	CAS-nr.: 106-97-8 EC-nr.: 203-448-7	F+; R12	10 - 30 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må		

	oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m ³ , ppb, ppm, vekt%, vol%
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helsekadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.
Komponentkommentarer	R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i pkt 16

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Ved ubehag eller i tvilstilfelle må lege kontaktes. Ta med dette sikkerhetsdatablad.
Innånding	Bring den skadde ut i frisk luft. Ro og varme.
Hudkontakt	Vask med såpe og vann. Tilsølt tøy fjernes straks. Hvis hudirritasjon fortsetter kontakt lege.
Øyekontakt	Skyll straks med store mengder vann i min. 15 minutter. Øyeblikkelig transport til lege eller sykehus. Fortsett skyllingen under transporten.
Svelging	Gi straks noen spiseskjeer matolje eller fløte. Drikk mye vann eller melk. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmiddel	Skum, pulver og co ₂
Uegnet brannslukningsmiddel	Bruk ikke vann på produktet.
Brann- og eksplosjonsfarer	Må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke sprayes mot åpen ild eller varme gjenstander. Ved brann fjernes hvis mulig trykkbeholderne, hvis ikke må de avkjøles med store mengder vann.
Personlig verneutstyr	Bruk friskluftsmaske når produktet er involvert i brann.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Generelle tiltak	Fjern alle kilder til antennelse. Unngå hudkontakt. Unngå innånding av damp.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som anngitt i punkt 8.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Må ikke slippes ut i kloakk eller vassdrag: Giftig for vannlevende organismer. Vær oppmerksom på mulige vanninntak og sørg for varsling av impliserte brukere.
Metoder til opprydding og rengjøring	Spill tas opp med absorberende ikke brennbart materiale. Samles opp i egnede beholdere.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Sørg for tilstrekkelig med ventilasjon. Unngå søl, Unngå kontakt med hud og øyne. Spray ikke på åpen flamme eller noe annet glødende materiale.
Oppbevaring	Trykkbeholder. Må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Oppbevares i henhold til lov om brannfarlige varer. Må ikke punkteres eller brennes, selv når den er tom. Oppbevares beskyttet mot direkte sollys og varme.
Spesielle egenskaper og farer	Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.
Annen informasjon	Mulighet for øyenskylling skal finnes på arbeidsplassen.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
(R)-p-menta-1,8-dien	CAS-nr.: 5989-27-5 EC-nr.: 227-813-5	8 t.: 140 mg/m ³ A 8 t.: 25 ppm	2003

Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9	8 t.: 900 mg/m ³	2003
Butan	CAS-nr.: 106-97-8 EC-nr.: 203-448-7	8 t.: 250 ppm 8 t.: 600 mg/m ³	2007

Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Unngå oppvarming, gnister og åpen flamme. Sørg for god ventilasjon.
Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Bruk en godkjent filtermaske med filter: type A (brunt, organiske damper).
Håndvern	Bruk vernehansker av butyl eller nitrilgummi. Gjennombruddstiden er ikke kjent. De angitte hanskematerialene er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider, samt informasjon fra våre leverandører. Etter bruk, vask og tørk alltid hendene.
Øyevern	Ved fare for sprut bruk vernebriller eller ansiktsskjerm.
Annet hudvern enn håndvern	Unngå kontakt med huden: Bruk verneklær etter behov.
Annen informasjon	Sørg for egnet ventilasjon, spesielt i lukkede rom. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet.
Begrensning av miljøeksponering	Behandles i samsvar med god yrkesmessig hygiene og sikkerhetsmessig praksis.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Aerosol (sprayboks)
Lukt	Citrus
Farge	Klar, fargeløs.
Løselighetsbeskrivelse	Blandbar med de fleste organiske løsningsmidler, eks Etanol
Løselighet i vann	Ikke løselig i vann
Kokepunkt/ kokepunktintervall	Verdi: -42 °C
Flammepunkt	Verdi: -104 °C

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Må ikke utsettes for temperatur over 50 °C Unngå oppbevaring i direkte sollys eller på varme steder.
Stabilitet	Produktet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelser.

11. Toksikologisk informasjon

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	(R)-p-menta-1,8-dien
LD50 oral	Verdi: > 4400 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte
Komponent	Propan
LD50 dermal	Verdi: > 5 gm/kg Forsøksdyreart: Kanin

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Innånding av høye dampkonsentrasjoner kan forårsake symptomer som hodepine og kvalme.
Hudkontakt	Langvarig kontakt kan gi uttørring av huden. Fare for allergi ved hudkontakt.
Øyekontakt	Sterkt irriterende. Fare for alvorlig øyeskade.

Svelging	Kan virke irriterende på slimhinnene i munn og svelg. Svelging av større mengder kan føre til ødeleggelse av nyrefuksjonen.
Allergi	Kan forårsake allergi på huden.

12. Miljøopplysninger

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	(R)-p-menta-1,8-dien
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 702 mg/l Testmetode: LC50 Varighet: 96 timer
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: 0,73 mg/l Testmetode: EC50 Varighet: 48 Timer
Økotoksitet, andre effekter	Meget giftig for vannlevende organismer. Miljøfarlig: Kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Mobilitetsbeskrivelse	Oppløses ikke i vann.
Persistens og nedbrytbarhet	Stoffet er ikke lett nedbrytbar.

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksitet	Produktet regnes som miljøskadelig. Meget giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
Mobilitet	Oppløses ikke i vann.
Persistens og nedbrytbarhet	Ikke lett nedbrytbar. Varen er ikke lett nettbrytbar pga konsentrasjonen som er langt sterkere enn naturlig forekommende vare. Sett over lengre tidsrom vil den brytes ned av den naturlige bakterieflora. Varen kan imidlertid ha forvoldt skade som konsentrat før dette skjer.
Bioakkumulasjonspotensial	Bioakkumulerbar i vannmiljøer.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	140403
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Ja
Annen informasjon	Aerosol: Spesialavfall. Leveres til godkjent mottageranlegg

14. Transportinformasjon

Proper Shipping Name	D-limonene (Orange Terpener)
Varenavn (nasjonalt)	CITRUS SPRAY - Aerosol, untatt fra ADR ihht LQ2 c
Farlig gods ADR	Status: Ja UN-nr.: 1950 Klasse: 2,5 Fare nr.: 23
Farlig gods RID	UN-nr.: 1950
Farlig gods IMDG	UN-nr.: 1950
Farlig gods ICAO/IATA	UN-nr.: 1950

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

			
Irriterende	Ekstremt brannfarlig	Miljøskadelig	
Sammensetning på merkeetiketten	(R)-p-menta-1,8-dien: 60 - 100 %, Propan: 10 - 30 %, Butan: 10 - 30 %		
R-setninger	R12 Ekstremt brannfarlig. R38 Irriterer huden R43 Kan gi allergi ved hudkontakt. R50/53 Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.		
S-setninger	S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S-26 Får man stoffet i øynene, skyll straks med store mengder vann og kontakt lege. S9 Oppbevares på et godt ventilert sted. S16 Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt. S60 Dette kjemikaliet og dets emballasje skal behandles som farlig avfall.		
Andre anmerkninger	Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale.		
Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift av 1.mars 1996 nr 229 om Aerosolbeholdere		

16. Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R10 Brannfarlig. R12 Ekstremt brannfarlig. R38 Irriterer huden R43 Kan gi allergi ved hudkontakt. R50/53 Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Opplysninger er hentet fra produsent . Dette HMS databladet er basert på opplysninger fra våre leverandører, Norsk stoffliste og vår nåværende viten. Hensikten er kun ment som en retningsgivede beskrivelse av produktets egenskaper med tanke på helse, miljø og sikkerhet.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Punkt 2 og 8 er endret. Tilpasset REACH, som medfører bl.a. punkt 2 og 3 bytter plass.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er utarbeidet i henhold til forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH), forordning EF 1907/2006, forskrift om klassifisering, merkingmv av farlige kjemikalier (sist oppdatert 2009-04-22(491), samt ADR/RID forskrift om landtransport 2009
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Renholdsbutikken as